

بہینا

فصلنامہ تخصصی زبان و ادبیات فارسی

شمارہ سوم، بہار ۱۳۹۸

شاپا: ۷۱۶۵-۲۵۸۸



مخبرین بیک

ویژہ نامہ

- ◆ با آثاری از: سیروس پرهام • ابراهیم حقیقی • ابوتراب خسروی • رامین خویدی • نوروز درداری • اسحاق رزاقی • تهمینہ رزمجویی • سیروس رومی • زہرہ زہاری • انیس سعادت • علیرضا شعبانلو • مجتبیٰ فیلی • کوروش کمالی سروسستانی • سکینہ کیانی • ابراهیم گلستان • علیرضا مسعودی • احمد ملکپور • حسن میرعابدینی • مرادحاصل نادری درہ شوری • کیوان نریمانی • حمید نشاط • احسان نعمت‌اللہی • فرح نیازکار • امرالله یوسفی •

بهینامه

فصلنامه تخصصی زبان و ادبیات فارسی

شماره سوم؛ بهار ۱۳۹۸

شاپا: ۲۵۸۸-۷۱۶۵

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: فرح نیازکار
سرمدبیران تحریریه: فرح نیازکار، کوروش کمالی سروستانی

مدیر هنری: نایب شیرازی

طراح و گرافیکست: نیکو یکه‌باش

مدیر اجرایی: سارا هلاله

حروف‌چین: سمیرا چناری

طراحی روی جلد: مجید اسلمی

نقاشی پشت جلد: پرویز کلانتری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: واصف

صندوق پستی: شیراز؛ ۷۱۳۶۵-۶۹۶

تلفن / فاکس: ۳۶۲۷۸۰۷۸ (۰۷۱)

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

Email: behinnameh@gmail.com

Instagram: www.instagram.com/behinnameh

درآمد

- ۶ سرمقاله: ایلبان غیور: فرح نیازکار
۹ گاه‌شمار زندگی محمد بهمن‌بیگی
۱۵ بهمن‌بیگی به روایت دیگر آثار

در گفتگو با...

- ۴۴ در گفتگو با آموزگار عشایر ایران؛ محمد بهمن‌بیگی
۷۷ به روایت سکینه کیانی
۹۲ به روایت گلستان

بازتاب

- ۹۶ ایللیاتی اسطوره ساز: کوروش کمالی سروستانی
۹۹ بهمن‌بیگی در قاب زندگی: حسن میرعابدینی
۱۰۹ و او که بزرگ بود: ابوتراب خسروی
۱۱۳ درخت دانش: ابراهیم حقیقی
۱۱۵ در کشاکش کوچ‌های بی‌پایان؛ بخارای من ایل من: سیروس پرهام
۱۲۲ زمینه‌ها و مودهای رمانتیسیم در بخارای من؛ ایل من: علیرضا شعبانلو
۱۳۹ غیاب روح بزرگ ایل: کیوان نریمانی
۱۴۴ شیرین سخن نادره گفتار: زهره زنهاری
۱۵۱ خوانش فرهنگی با تکیه بر رمزگان اجتماعی ایل قشقایی در متون ادبی بهمن‌بیگی (بر اساس سه داستان بوی جوی مولیان، آل، شیرویه): انیس سعادت
۱۶۶ معلم ایل؛ راوی راستین ایرانِ پسااستعماری: احسان نعمت‌اللهی
۱۶۹ آینه‌گردان آموزه‌های ایل: مجتبی فیلی
۱۷۴ دختر آل: امرالله یوسفی
۱۸۱ راه‌اندازی مدارس عشایری و نقش بهمن‌بیگی در آن: نوروز درداری
۱۸۷ بهمن‌بیگی: تهمینه رزمجویی
۱۹۱ چگونه بهمن‌بیگی را بشناسیم: مرادحاصل نادری دره شوری
۱۹۷ بهمن‌بیگی را در یورد جا گذاشتیم؛ نگرشی تحلیلی و تفسیری بر خاطرات و آراء و اندیشه‌های محمد بهمن‌بیگی: احمد ملک‌پور، حمید نشاط
۲۰۵ عوامل موفقیت و مدل تفکر ذهنی محمد بهمن‌بیگی در تعلیمات عشایری: اسحاق رزاقی
۲۱۲ بهمن‌بیگی؛ کنشگری پویا: علیرضا مسعودی

به روایت کتاب

- عرف و عادت در عشایر فارس ۲۱۸
بخارای من، ایل من ۲۲۰
اگر قره قاج نبود ۲۲۱
به اجاقت قسم ۲۲۳
طلای شهامت ۲۲۴

به روایت فیلم

- بهمن بیگی در آثار مستند: رامین خویدی ۲۲۶

به روایت تصویر

۲۳۲

درآمد

ایلبان غیور!

ایلزاده بود و نژاده! با جانی آزاده و اندیشه‌ای رها!
از افق ییلاق تا شرق قشلاق، در هر کوره‌راه کوچ؛ آب و خاک و هو،
تبارشناختی زیستش را معنا می‌بخشید.

با گوشت و پوست و استخوان، اسطوره ایل را، برخاسته از تاریخی
کهن، به قدمت هشیواری مکتوب زمان؛ دریافته بود؛ سیاه‌چادر را،
آواز لالایی رفته در دور کوه‌های بلند و چکادهای پر برف را، نجابت
اسبان هی شده در قلب صخره‌ها و فراخی دشت‌ها را می‌شناخت؛
افسانه رنج ایل را؛ در نگاه کودکانی با فردایی نامعلوم، در رویای
آل‌زده زنان ایل؛ سفره‌های خالی و آوازهای یله شده در نور ماه و در
نفس‌های به شماره افتاده ایلپاتی‌ها می‌دانست.

بافه رنج را در تکاپوی نگاهشان می‌شناخت و در پی کارزاری ستگ؛ حماسه‌ای را
می‌جست که مرهمی باشد بر زخم‌های تنهایی، دل‌تنگی و غربت ایلپاتی‌هایی
که می‌دانست دیری است اشتیاق‌های پر تب و تاب، در گوشه سینه‌هایشان
رنگ باخته است؛ آنگونه که در حسرتی مدام؛ در خلوتشان دریغ می‌خوردند
که روزگار آن آدم‌ها، آن سواران اسطوره‌ای عشایر، آن مادیان خوش یال و دم، آن
تفنگ‌ها... سپری شده و ناگزیر تن به فراموشی باید سپرد!

از سرخ‌فامی دشتان لاله‌خیز تا سینه‌کش دورجای‌های کوه، از فرق تا

خروسخوان، در تکاپوی ریشه‌های خویش؛ هویتی مانا که از دهلیز دور زمان‌ها تا هم‌اینکِ اینک را به معنایی مانا بر فرق شکافته تاریخ حک کند، در کنکاشی بی‌امان، راه می‌جست.

افت‌وخیز زمان، دشواری راه و تلخکامی مُورِ غربت می‌شناخت؛ آزاده‌وار ایستاده بود تا سگ‌اندار تقدیر قومی گردد که می‌دانست در فردای روز، نه چندان دیرگاهان، متبلور خواهند شد در روشنان امیدهای از یاد رفته؛ تا نسلی شوند و اصلی که خلق می‌کنند؛ می‌پرورند و سایه می‌گسترند!

و چه طرفه‌اندیش مردا که او بود!

جانِ آگاهش دانسته بود که تحویل ظلم‌های رفتهٔ اربابان جور؛ به کارزار سلاح نه؛ که به قیام تخته سیاه و گچ، به دانش و علم، بسته است؛ و بدین‌سان علمدار درسگاه‌هایی گردید که برون‌دادش، دانایان ارزنده‌ای است که امروز در گوشه و کنار این سرزمین، افتخار آفریده‌اند!

آموزه‌هایش را اما، با ساختاری که گهگاه پهلو به داستان می‌زند و گاه خاطره؛ بر دفتر اسید همچو برف، به یادگار نهاد تا به زبانی که خاص اوست، روایتی باشد برای دیگر نسل‌هایی که حضور آفاقی‌اش را نیافته‌اند.

در این داستانواره‌ها، ردپای روشنفکری چاره‌اندیش و دوراندیشی مصلحت‌گرا هویداست؛ آن‌چنان که گاه فراتر از یاغی‌گری‌های مرسوم؛ با ذوقی طنزآمیز پیکاری سترگ را به تصویر می‌کشد در ظرف معنایی داستان تا از سویی موسیقی کلامش بیانگر عظمت قومش باشد و از دیگر سوی، غربت آن!

و بدین ترتیب، به خلق روایاتی مستندگونه از زندگی عشایر می‌پردازد، روایاتی که ردّ پای خیال صرف در آنها نیست که بر پایه و مبنای واقعی و شبه تاریخی شکل گرفته و چنین می‌شود که به درک بهتری از ایدئولوژی حاکم بر ساختار جامعهٔ او دست می‌یابیم و از این منظر؛ یعنی درک تاریخ از طریق متن ادبی، داستان - خاطره؛ شکافِ فراگردهای تاریخی پُر می‌شود.

بار عاطفی خاص این داستانواره‌ها همگام با تصویرآفرینی نویسنده از جهان‌بینی‌اش پیرامون مسائل اجتماعی حاکم بر جوامع عشایری، منجر به پیدایش آثاری شده که اگرچه با هنجارهای قواعدنگار داستان سازگار نمی‌نماید، اما ژانری را پدید آورده خاص او، که دستی در فضای سنتی ایل و شرایط حاکم بر آن دارد، مبنی

بر پابندی ایللیات گونه بر معتقدات، باورها و ارزش‌های قومی که از دورگاه تاریخی بدان‌ها رسیده است و دستی در چاره‌اندیشی‌های مصلحت‌جویانه که می‌تواند تیررس افق زندگی چادرنشینان ایل را دیگرگون کند.

داستانواره‌های پرکشش او، ضمن توصیف طبیعت دل‌انگیز پیرامونی سرزمین عشایر قشقایی، آداب و رسوم، معتقدات، آمال‌ها و دغدغه‌های آنان را به ویژه از جایگاه زنان به تصویر می‌کشد. گویی او راوی تاریخی است با پی‌رنگی از زبان ادبی در اتمسفری که بوی ایل و عشایر و سیاه‌چادر می‌دهد با سبکی واقع‌گرایانه به شیوه نمادپردازی در مصادیق و مفاهیمی که در امواج ذهن او در تلاطمند. مکانیسم‌های ذهنی‌اش در یک حرکت پرشتاب آینده‌نگر، به تعادل و ثبات نظام زندگی عشایر می‌اندیشد؛ راهکاری را می‌جوید کارکردگرا؛

و شگفتا که این همه در ذهن خلق و نوع‌دوست او پدید می‌آید و نام نیکش را مانا می‌سازد!

پدیداری این دفتر از «بهین‌نامه» ادای دینی است به ساحت بلند او که ما همگان را آموخت؛ الفبای آزادگی را در تخته سیاه و گچ!

فرح نیازکار

گاه‌شمار زندگی محمد بهمن‌بیگی

- ۱۲۹۹ ■ زادروز در خانواده محمودخان کلانتر، طایفه عمله قشقایی، تیره بهمن بیگ لو. ۲۷ بهمن ماه
- ۱۳۰۸ ■ وقوع بزرگ‌ترین شورش عشایر فارس در برابر تمرکزگرایی و مدرنیزاسیون اجباری که سال‌ها ادامه داشت.
- ۱۳۱۰ ■ تبعید محمودخان کلانتر، پدر محمد بهمن‌بیگی به همراه بیست تن دیگر از سران ایل به تهران برای نظارت بیشتر دولت بر آنها.
- ۱۳۱۱ ■ دستگیری مادر ایشان توسط ماموران دولتی به جرم کمک به یایگان و انتقال به تهران همراه با فرزندان. ادامه تحصیل در مقطع پنجم ابتدایی در مدرسه علمیه در تهران.
- ۱۳۱۳ ■ شروع به تحصیل در کلاس هشتم در دبیرستان ایرانشهر تهران.
- ۱۳۱۴ ■ رهایی مادر از تبعید و بازگشت به ایل.
- ۱۳۱۷ ■ سفر به شیراز و شروع به تحصیل در رشته ریاضی در دبیرستان شاپور شیراز.
- انتقال به دبیرستان سلطانی شیراز و تغییر رشته از ریاضی به ادبی و اخذ دیپلم ادبی.
- ۱۳۱۸ ■ پذیرش در رشته حقوق دانشگاه تهران و آشنایی با زبان فرانسه.
- ۱۳۲۰ ■ آشنایی با نیما و «افسانه نیما» و راه یافتن به حلقه صادق هدایت. بازگشت به سوی ایل به دلیل حادثه جنگ جهانی دوم و سقوط رضاشاه.

- ۱۳۲۰ ازدواج با گوهر گرگین‌پور که حاصل آن سه دختر به نام‌های ناهید، پروانه و هماست.
- ۱۳۲۱ فارغ‌التحصیلی از دانشگاه تهران در رشته حقوق و بازگشت به ایل به عنوان دستیار ایلخان جدید، ناصرخان قشقایی، به دلیل آشنایی با زبان‌های آلمانی و انگلیسی.
- ۱۳۲۴ بازگشت به تهران و استخدام به عنوان کارمند در بانک ملی. انتشار کتاب «عرف و عادت در عشایر فارس» توسط انتشارات بنگاه آذر تهران.
- ۱۳۲۶ استعفا از کارمندی بانک و بازگشت به ایل و گردآوری بنکوها و تیره‌های پراکنده بهمین بیگلو. کلانتر شدن مجدد پدر. ارائه پیشنهاد «تریت و ترحم» برای حل مسئله تضاد مدرنیزاسیون و زندگی ایلی.
- ۱۳۳۰ تأسیس اولین مدرسه عشایری با کمک بستگان خود در چادر سنتی برای آموزش بستگان.
- ۱۳۳۱ اقامت در آمریکا به مدت شش ماه. بازگشت به ایران و تأسیس اولین مدرسه عشایری. ارائه و تصویب برنامه سوادآموزی عشایر به کمک دکتر کریم فاطمی، توسط وزارت فرهنگ.
- ۱۳۳۲ وقوع کودتای ۲۸ مرداد و تاخیر در برنامه سوادآموزی عشایر. معرفی بهمین بیگی به عنوان رییس برنامه آموزش عشایری اصل چهار ترومن.
- ۱۳۳۳ راه‌اندازی ۷۸ مدرسه عشایری در استان فارس.

- ۱۳۳۵ ■ بازدید هیاتی از مقامات آموزش و پرورش از مدارس عشایری به حمایت دکتر کریم فاطمی.
- ۱۳۳۶ ■ موافقت وزارت آموزش و پرورش برای پرداخت حقوق معلمان عشایری به شرط استخدام در وزارت آموزش و پرورش با رتبه سه اداری.
- ۱۳۴۳ ■ تأسیس نخستین مرکز تربیت معلم عشایری (دانشسرا) در فارس که در بیست و دو دوره فعالیت خود، بیش از ۹۰۰۰ معلم تربیت کرد.
- ۱۳۴۴ ■ همکاری سازمان برنامه و بودجه برای توسعه تعلیمات عشایری با تعیین اعتبار برای آنها.
- ۱۳۴۴ ■ پذیرش شش دختر عشایری در دانشسرای عشایری برای نخستین بار.
- ۱۳۴۴ ■ ازدواج با سکینه کیانی.
- ۱۳۴۵ ■ تولد نخستین فرزند از ازدواج دوم، خجسته.
- ۱۳۴۶ ■ دریافت بودجه از سازمان برنامه و بودجه و بانک کشاورزی و آوردن اولین گروه چهل نفری از دانش‌آموزان ایلات به شیراز برای تحصیل و قبولی ۹۷ درصد آنها در دانشگاه‌ها پس از شش دوره تحصیلی.
- ۱۳۴۷ ■ تأسیس اولین دبیرستان مستقل شبانه‌روزی عشایری در شیراز.
- ۱۳۴۷ ■ آغاز تاسیس مدرسه عشایری در سایر استان‌ها.
- ۱۳۴۸ ■ تبدیل اداره آموزشی عشایر به اداره کل آموزش عشایر ایران در وزارت آموزش و پرورش در شیراز، با مدیریت بهمن‌بیگی.
- ۱۳۴۹ ■ تولد دومین فرزند، الله وردی.
- ۱۳۴۹ ■ تاسیس مرکز آموزش قالی‌بافی حرفه‌ای دختران عشایر.
- ۱۳۵۱ ■ انتشار مقاله «آموزش عشایر در ایران (پیشرفت‌های آموزش و پرورش ایران در سال‌های پس از انقلاب سفید)»، آموزش و پرورش (تعلیم و تربیت)، شماره ۶۱، مهر ۱۳۵۱، ص ۶۴-۵۹.

- ۱۳۵۲ ■ تأسیس اولین مرکز آموزش حرفه‌ای (هنرستان صنعتی) پسران در شیراز.
- تأسیس موسسه تربیت مامای عشایر در شیراز.
- شروع به کار «مجتمع آب باریک» در کنار پالایشگاه شیراز که شامل دانشسرای عشایری، هنرستان صنعتی، مرکز آموزش حرفه‌ای پسران، استادیوم ورزشی، مدرسه راهنمایی و.... بود.
- دریافت نشان ویژه پیکار با بی سوادی (کروپسکایا) از یونسکو.
- تولد سومین فرزند، علی وردی.
- ۱۳۵۳ ■ تولد چهارمین فرزند، لایلا.
- ۱۳۵۴ ■ تأسیس مرکز تربیت پزشک روستا و دامپزشک با همکاری دانشگاه شیراز.
- ۱۳۵۶ ■ راه‌اندازی کتابخانه‌ها و سینماهای سیار و تأسیس فروشگاه‌های سیار عشایری با همکاری یونیسف و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.
- ۱۳۵۸ ■ پایان فعالیت‌های رسمی به عنوان مدیرکل آموزش و پرورش عشایر ایران و بازنشستگی اجباری به دلایل سیاسی.
- ۱۳۶۸ ■ حمایت آیت‌الله مهدوی‌کنی از وی و بازگشت به شیراز.
- انتشار کتاب «بخارای من، ایل من» توسط انتشارات آگاه در تهران که در همان سال به چاپ دوم رسید.
- ۱۳۷۴ ■ انتشار کتاب «اگر قره قاج نبود» توسط انتشارات همارا در شیراز.
- ۱۳۷۶ ■ برگزاری نخستین مراسم بزرگداشت بهمن‌بیگی توسط دانش‌آموختگان دبیرستان عشایری.
- ۱۳۷۹ ■ انتشار کتاب «به اجاقت قسم» توسط انتشارات نوید شیراز.

- ۱۳۶۷ ■ انتشار مقاله «نه فقط شهرها که جبال و صحراها مسخر حافظ»، آدینه، شماره ۲۹، سال ۱۳۶۷، ص ۲۵-۲۲.
- ۱۳۷۰ ■ انتشار «بخارای من، ایل من: گفتگو با محمد بهمن بیگی نویسنده «بخارای من، ایل من»، کلک، شماره ۱۳، فروردین ۱۳۷۰، ص ۷۸-۹؛ هم‌چنین: فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۷۴-۸۰.
- ۱۳۸۱ ■ فوت ناگهانی علی وردی، فرزند بهمن بیگی.
- ۱۳۸۲ ■ انتشار کتاب «عرف و عادت در عشایر فارس» با مقدمه‌ای جدید توسط انتشارات نوید شیراز.
- ۱۳۸۴ ■ برگزاری مراسم تجلیل از بهمن بیگی در فسا توسط ایل عرب با حضور مسئولان شهرستان و استان و نمایندگانی از مجلس شورای اسلامی. تجلیل از بهمن بیگی توسط بنیاد فارس‌شناسی و چاپ تصویر یادبود ایشان.
- بزرگداشت بهمن بیگی توسط انجمن آثار و مفاخر فرهنگی ایران در تهران.
- انتشار مقاله «آموزش کوچندگان»، کیهان فرهنگی، شماره ۲۳۰، آذر ۱۳۸۴، ص ۱۳-۵.
- انتشار مقاله «ابراهیم گلستان، پیر برای ما»، اعتماد، ۹ بهمن ۱۳۸۴، ص ۷ و ۱۰.
- انتشار سخنرانی «احترام معلم»، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۴۲۱-۴۲۴.
- انتشار مقاله «تخته قاپو»، کیهان فرهنگی، شماره ۲۳، آذر ۱۳۸۴، ص ۱۶-۲۱.
- انتشار «چادری به وسعت دانایی و به روشنی آگاهی: گفتگو با محمد بهمن بیگی»، فرمهر منجزی، رضا خاکی‌نژاد، زندگی‌نامه

و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن بیگی، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۲۳-۴۰.

- انتشار کتاب «طلای شهامت» توسط انتشارات نوید شیراز.

۱۳۸۶ ■
- بزرگداشت بهمن بیگی در دانشگاه شهید بهشتی تهران.
انتشار «مکتب بهمن بیگی: گفتگوی اختصاصی فراسو با محمد بهمن بیگی بنیانگذار تعلیمات عشایر در ایران»، فرشاد تاجبخش، فراسو، شماره سوم، پاییز ۱۳۸۷ و سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۸۶-۸۱.

۱۳۸۷ ■
- درگذشت در یازدهم اردیبهشت ماه و خاکسپاری در آرامستان گلشن شیراز.
انتشار «گفتگوی اختصاصی روزنامه جام جم با زنده‌یاد استاد محمد بهمن بیگی پدر آموزش و پرورش عشایر ایران: مدیرکلی که از پشت میزنشینی بیزار بود»، میلاد کریمی، جام جم، ۲۹ خرداد ۱۳۸۹، هم‌چنین: سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۲۹-۱۵۱.

۱۳۸۹ ■
- انتشار «بهمن بیگی: می‌خواستند اعدام کنند»، گفتگو از فرزند صدری، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۸۷-۹۰.
برگزاری مراسم یادبود بهمن بیگی در تالار وحدت تهران.

۱۳۹۰ ■
- انتشار «فیل و هندوستان»، انشا و نویسندگی، شماره ۹، سال ۱۳۹۰، ص ۳۴.

۱۳۹۱ ■
- «سخنرانی بهمن بیگی برای ترغیب و تشویق عشایرزدگان در سال ۱۳۴۹»، انشا و نویسندگی، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۲۶.

۱۳۹۷ ■
- انتشار کتاب «نامه‌های ماندگار محمد بهمن بیگی» به کوشش نادعلی شجاعی، توسط انتشارات نوید شیراز.

۱۳۹۷ ■

بهمن‌بیگی به روایت دیگر آثار

کتاب:

۱. احوال شریف؟: خاطراتی از معلم بزرگ ایل قشقایی / نویسنده جهانبخش نوروزی چگنی، با مقدمه محمدصادق نوروزی چگنی، تهران: آوین‌نگار.
۲. اشک چشم مدیرکل / اسفندیار کشاورز، ممسنی: فریاد کویر، ۱۳۹۴.
۳. الف قامت دوست (مجموعه تصاویر محمد بهمین‌بیگی)، شیراز: نوید شیراز، ۱۳۹۳.
۴. الفبای معجزه‌گر: گزارش فیلمبرداری مستند تعلیمات عشایر ایران... / نویسنده امراله یوسفی، شیراز: همارا، ۱۳۹۱.
۵. بررسی نقش محمد بهمین‌بیگی و مدارس عشایری در دگرگونی ایل بزرگ قشقایی / نویسنده و پژوهشگر نوروز درداری (فولادی)، شیراز: قشقایی؛ تخت‌جمشید.
۶. بهمین‌بیگی باشکوه: داستان تعلیمات عشایری در ایران نوین / گردآوری و ترجمه الله‌وردی بهمین‌بیگی، شیراز: همارا، ۱۳۹۴.
۷. تصاویر (آموزشی - خانوادگی - مراسم - لوح‌ها)، شیراز: نوید شیراز، ۱۳۸۸.
۸. دانش‌سرای عشایری از طلوع تا غروب / نویسندگان محمد نادری دره‌شوری، امرالله یوسفی، شیراز: قشقایی؛ تخت‌جمشید.
۹. رستم ایل: محمد بهمین‌بیگی / محسن حیدری‌راد، یاسوج: چویل، ۱۳۹۴.
۱۰. زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمدبهمین‌بیگی / ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴.
۱۱. سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمین‌بیگی / به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱.
۱۲. شگفتی‌های آموزش در مکتب بهمین‌بیگی / نوشته حسینعلی رضوی، شیراز: نوید شیراز، ۱۳۸۱.
۱۳. شیدایی بهمین‌بیگی، شوریدگی پستالوتوسی: مکتب و اندیشه‌های تربیتی / مولف سلطانتعلی کاظمی، شیراز: همارا،
۱۴. صدای عشایر: فرهنگ عامه ترک و لر در آثار بهمین‌بیگی / جلیل بهشتی،

ياسوج، چويل: ۱۳۹۷.

۱۵. *طلايه دار عشق (استاد محمد بهمن بيگي) / ابراهيم موسوي، شيراز: قشقايب، ۱۳۹۴.*

۱۶. *عشق معلمی - معلم عشق و مجموعه مقالات آقای محمد بهمن بيگي درباره*

بویراحمد/ به کوشش و قلم حسن حسینی موردراز، شیراز: نوید شیراز، ۱۳۹۴.

۱۷. *فرشتگان نجات: مروری بر خدمات استاد محمد بهمن بيگي و یارانش / مرادحاصل*

نادری دره شوری، مقدمه غلامرضا جهانشاهی، شیراز: قشقايب، ۱۳۹۵.

۱۸. *قصه آفتاب: نمونه‌ای از روش‌های آموزشی محمد بهمن بيگي در مدارس*

عشایر ایران / امراه یوسفی، شیراز: قشقايب، ۱۳۸۶.

۱۹. *کاج خودسوز (محمد بهمن بيگي) / نویسنده اسفندیار کشاورز، ممسنی: فریاد*

کویر، ۱۳۹۴.

۲۰. *محمد بهمن بيگي اسطوره مدیریت / امراه یوسفی، شیراز: تخت جمشید؛*

قشقايب، ۱۳۹۴.

۲۱. *مدیرکل افسانه‌ای / امراه یوسفی، شیراز: تخت جمشید، ۱۳۸۳.*

۲۲. *مکتب بهمن بيگي: ارزش‌های پنهان و راهبردهای موثر آموزشی / علی اکبری،*

تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۹۱.

۲۳. *نام‌ها و یادها: در قلم و بیان محمد بهمن بيگي / علی شجاعی، شیراز: نوید*

شیراز، ۱۳۹۱.

۲۴. *نخستین آموزگار ایل: نگاهی گذرا به اندیشه‌ها و آرمان‌های محمد*

بهمن بيگي / نوشته محمدکرم رزمجویی، شیراز: کیان نشر، ۱۳۸۹.

۲۵. *نگاهی گذرا به سرگذشت سردار فرهنگی ایل زنده‌یاد محمد بهمن بيگي /*

نویسنده سهراب حاتم‌ی بهمن بیگلو، شیراز: قشقايب؛ تخت جمشید، ۱۳۹۱.

۲۶. *نوشته‌هایی درباره محمد بهمن بيگي و آثار او / اسماعیل احمدی؛ ابوالفتح*

امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴.

مقاله:

۱. «آب دریا را اگر نتوان کشید، هم به قدر تشنگی باید چشید»، اسماعیل

احمدی، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن بيگي و آثار او، اسماعیل احمدی،

ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۲۶۷-۲۷۵.

۲. «آتش خانه در فرهنگ عشایر و اقوام جنوب ایران»، کشواد سیاهپور، پژوهش‌های ایران‌شناسی، سال ششم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۵، ص ۷۵-۶۱.

۳. «آخر اسفند»، علیرضا رجایی، *انشا و نویسندگی*، سال سوم، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۴۰.

۴. «آرزوی دست نیافتنی»، زیادجمعه بزرگی، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۴۶.

۵. «آرش سرحدات ایل»، مسعود بهنود، *زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی*، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۱۴۵-۱۴۶؛ هم‌چنین: فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۵۶.

۶. «آموزش عشایری شعری است که محمد بهمن‌بیگی سروده است»، محمدعلی امیری، *نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او*، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۴۰۹-۴۲۰.

۷. «آموزگار بزرگ ایل محمد بهمن‌بیگی»، *نامه مربی*، شماره ۶۰، سال ۱۳۹۰، ص ۷-۲.

۸. «آموزگار عشایر»، نبی بهرامی، سوگ سیمرخ: *یادنامه محمد بهمن‌بیگی*، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۴۴-۳۹؛ هم‌چنین: *روزنامه دنیای اقتصاد*، شماره ۲۷۷۵، ۱۰ آبان ۱۳۹۱، ص ۲۹.

۹. «آموزگار عشق»، بابک نادرنپور، سوگ سیمرخ: *یادنامه محمد بهمن‌بیگی*، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۲۱-۱۲۴.

۱۰. «آموزه‌های بهمن‌بیگی»، علی احمدی، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۳۳-۳۴.

۱۱. «آن مرد آمد»، فرامرز رحمانی فارسیمدان، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۶۴.

۱۲. «آن مرد با اسب آمد»، محسن رجایی‌پناه، *زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی*، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۱۷۳-۱۸۰؛ هم‌چنین: *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۲۶-۲۷.

۱۳. «آیا بهمن‌بیگی مرده است»، حسن حسینی موردراز، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۴۰-۴۱.
۱۴. «آیین وفا از که بیاموزیم؟»، کاووس تابان سیرت، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۴۰.
۱۵. «از خاطره‌نویسی به نویسندگی»، حسین حسینی‌نژاد، رشد معلم، شماره ۳۶۸، آبان ۹۱، ص ۴۵-۴۴.
۱۶. «از خواندن آل اشک از چشمم سرازیر شد»، بزرگ علوی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۹.
۱۷. «از زبان یک دوست مهاجر به خلیج»، حمزه رسولی خنجی، زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۱۹۸-۱۹۷.
۱۸. «از مشرق شیراز تا اقلید: گفتگو با کریم کاظمی معلم بازنشسته عشایری»، مصطفی عبدلی، رشد مدرسه فردا، دوره ۱۴، شماره ۳، آذر ۱۳۹۶، ص ۱۳-۱۵.
۱۹. «اشک و اندیشه»، محمد نادری دره‌شوری، انشا و نویسندگی، سال سوم، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۴۲.
۲۰. «اگر بهمن‌بیگی نبود»، فرهنگ مردم، شماره ۲۱ و ۲۲، بهار و تابستان ۱۳۸۶، ص ۲۲۱-۲۱۹.
۲۱. «اگر قره‌قاج نبود...»، مهرداد برومند، کلک، شماره ۷۶-۷۹، تیر - مهر ۱۳۷۵، ص ۵۵۷-۵۶۴؛ هم‌چنین: زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۱۴۷-۱۶۰.
۲۲. «الفبای ماندگار ایلیاتی»، فرزاد خلیفی نورآبادی، کتاب هفته، شماره ۱۸۵، ۲۰ تیر ۱۳۸۳، ص ۶-۷؛ هم‌چنین: نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۲۷۷-۲۸۰.
۲۳. «الفبای ماندگار محمد بهمن‌بیگی»، مهدی قرخلو، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۱۸-۱۹.

۲۴. «اندیشه مدیرکل اسطوره‌ای»، محسن حیدری‌راد، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۲۹-۲۸.

۲۵. «اولین خاطره از دوران معلمی»، بهروز ایمانی، *سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی*، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۳۱-۳۲.

۲۶. «ایلیاتی خادم ایل»، علی شجاعی، *نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او*، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۳۴۳-۳۴۴.

۲۷. «اینجا وادی عشق و دلدادگی‌ست»، حسین حیدری کشکولی، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۶۳.

۲۸. «با چراغ دانایی»، *اطلاعات*، ۱۳ آذر ۱۳۸۴، ص ۶.

۲۹. «با محمد بهمن‌بیگی و لحظه‌های شرافت نورانی» ابراهیم گلستان، نگاه نو، شماره ۶۸، سال ۱۳۸۴، ص ۵-۵۷.

۳۰. «بازنمایی عرف و عادت ایل»، مهین‌دخت صدیقیان، *زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی*، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۱۳۳-۱۴۴؛ هم‌چنین: *انشا و نویسندگی*، سال سوم، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۳۵۳۰.

۳۱. «باسواد کردن ۵۰۰ هزار نفر کار آسانی نبود»، شیرزاد عبداللهی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۰.

۳۲. «بخارای ما کجاست؟»، حیدر عنایتی بیدگلی، *ثریا*، سال اول، شماره ۲، بهار ۱۳۸۸، ص ۴۲-۴۷.

۳۳. «بخارای من ایل من: شاهنامه منشور»، ایرج افشار، *زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی*، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۱۱۱-۱۱۴؛ هم‌چنین: *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۸.

۳۴. «بخارای من، ایل من (نقد و بررسی)»، محمدتقی نعمت‌زاده، رشد آموزش

- زبان و ادب فارسی، شماره ۶۹، بهار ۱۳۸۳، ص ۴۰-۴۵.
۳۵. «بخارای من، ایل من»، مهدی پرهام، *ماهنامه ادبی آینده*، سال ۱۶، شماره ۸۵، مرداد تا آبان ۱۳۶۹، ص ۵۱۶-۵۱۲؛ هم‌چنین: *نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او*، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۷۳-۸۰.
۳۶. «بر بال فرشته»، *انشا و نویسندگی*، سال سوم، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۶۸.
۳۷. «برای تو که معلم معلمان من بودی»، فضل‌الله یاری، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۳.
۳۸. «بررسی مقایسه‌ای عناصر بومی و اقلیمی در آثار هوشنگ مرادی کرمانی و محمد بهمن‌بیگی»، آسیه فقیه پرشکوهی، اصغر عیسی‌پور کهلپونی، *فصلنامه ادبیات و زبان‌های محلی ایران زمین*، سال هفتم، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۶، ص ۸۷-۱۱۴.
۳۹. «بررسی نقش اصل ۴ ترومن در آموزش و پرورش عشایری فارس»، سلیمان حیدری، فاطمه بینشی‌فر، *تاریخ اسلام و ایران*، شماره ۳۵، پاییز ۱۳۹۶، ص ۳۵-۵۵.
۴۰. «بررسی و تحلیل اهداف تعلیم و تربیت عشایر با تکیه بر دیدگاه تربیتی بهمن‌بیگی: تحلیل محتوای کیفی»، اسدالله عباسی، زهره اسماعیلی، مهران فرج‌اللهی، جعفر جهانی، *فصلنامه آموزش در علوم انتظامی*، سال ۶، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، ص ۱۲۱.
۴۱. «برنویی بر دوش و برنویی در آغوش»، امرالله یوسفی، *انشا و نویسندگی*، سال سوم، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۳۶.
۴۲. «بزرگداشت محمد بهمن‌بیگی پایه‌گذار آموزش عشایر»، *شیرزاد عبداللهی*، شرق، ۱۵ آذر ۱۳۸۴، ص ۲۱.
۴۳. «به اجاقت قسم»، احمد امیدوار، رشد معلم، شماره ۱۸۱، فروردین ۱۳۸۳، ص ۶۳-۶۴.
۴۴. «به اجاقت قسم»، زینب گلزاری، *رشد مدرسه فردا*، شماره ۳، پیاپی ۱۰۵، آذر ۱۳۹۶، ص ۲۲-۲۳.
۴۵. «به اجاقت قسم»، مهرداد برومند، *بخارا*، شماره ۱۸، سال ۱۳۸۰، ص

- ۲۸۱-۲۸۶؛ نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ص ۲۲۹-۲۳۳.
۴۶. «به اجاقت قسم»، مینو مشیری، *زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی*، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۲۵۱-۲۵۶؛ هم‌چنین: فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۵۹.
۴۷. «به اجاقت قسم»، حسینعلی قائمی، *نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او*، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۱۸۵، ۲۴۵-۲۵۰.
۴۸. «به اجاقت قسم... آقای بهمن‌بیگی، برای بانو سکینه بهمن‌بیگی»، عطاءالله مهاجرانی، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۵۵.
۴۹. «به اجاقت قسم، دیپلم ندارم»، احمد طهماسبی بهمن‌بیگلو، *نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او*، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۲۳۵-۲۴۱.
۵۰. «به بهانه پیشواز «روز دانش‌آموز» پرونده‌ای برای نکوداشت معلم بزرگ ایل»، ادیب عربی، *روزنامه دنیای اقتصاد*، ۱۰ آبان ۱۳۹۱.
۵۱. «به کارم عشق می‌ورزیدم: گفتگوی منتشر نشده با محمد بهمن‌بیگی درباره زندگی‌اش و ادبیات»، امین فقیری، هادی محیط، *نافه*، دوره جدید، شماره ۱، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹، ص ۵۷-۵۸؛ *سوغ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی*، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۵۳-۱۶۶.
۵۲. «به یاد استاد محمد بهمن‌بیگی: گنج سفید فشنگم، تخته سیاه تفنگم؛ محمد بهمن‌بیگی در سن ۹۰ سالگی درگذشت»، زینب کاظم‌خواه، *نافه*، دوره جدید، شماره ۱، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹، ص ۵۶.
۵۳. «به یاد رستم دانایی و آموزگار تجدد، محمد بهمن‌بیگی»، سیاوش شهریور، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۳؛ هم‌چنین: *سوغ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی*، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۹۹-۱۰۰.
۵۴. «به یاد زنده‌نام محمد بهمن‌بیگی»، عزیز کیاوند (رخش خورشید)، *اطلاعات*

- سیاسی - اقتصادی، شماره ۲۷۱ و ۲۷۲، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹، ص ۱۶۲.
۵۵. «به یاد محمد بهمن‌بیگی»، محمدمراد شیروانی، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۸۶-۱۸۵.
۵۶. «بهمن برنا و بهمن دانا»، بابک نادریپور، دوهفته‌نامه شفقی آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۱۵.
۵۷. «بهمن‌بیگی از چهره‌های بی‌بدیل»، امیرهمایون یزدان‌پور، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۲۶-۱۲۵.
۵۸. «بهمن‌بیگی برای من نموده است»، سکینه کیانی، روزنامه دنیای اقتصاد، شماره ۲۷۸۰، ۱۷ آبان ۱۳۹۱.
۵۹. «بهمن‌بیگی تندیسی به نام عشق»، شهناز عشایری، دوهفته‌نامه شفقی آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۴۱.
۶۰. «بهمن‌بیگی در آغوش ایل عرب»، جهانگیر شهبازی، زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۲۳۴-۲۳۹.
۶۱. «بهمن‌بیگی در یک نگاه»، علی اکبری، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۳-۲۲.
۶۲. «بهمن‌بیگی را بشناسیم»، دراج عربی، روزنامه دنیای اقتصاد، چهارشنبه ۱۰ آبان ۱۳۹۱.
۶۳. «بهمن‌بیگی سفینه نجات بود»، کرامت برفروشان، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۳۸-۳۳.
۶۴. «بهمن‌بیگی عاشق علم و فرهنگ و آموزش»، علی‌اصغر حسنی، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۵۴-۵۳.

۶۵. «بهمن‌بیگی عزیز»، صمد مهماندوست، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۱۹-۱۲۰.

۶۶. «بهمن‌بیگی مدیری موفق برای توسعه پایدار»، علی دادپی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۰-۶۱.

۶۷. «بهمن‌بیگی مردی از قبیله دو صد کردار و نیم گفتار»، گودرز هوشمند ایمانلو، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۴۰۱-۴۰۳.

۶۸. «بهمن‌بیگی نوآور بود»، علی اکبری، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۴-۵.

۶۹. «بهمن‌بیگی هم‌چنان زنده است (گفتگو با سکینه کیانی همسر زنده‌یاد محمد بهمن‌بیگی)»، فرشاد تاجبخش، یاسر عزیزی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۰-۱۲.

۷۰. «بهمن‌بیگی و بهمن‌بیگسم»، صولت شجاعیان، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۳۰-۳۲.

۷۱. «بهمن‌بیگی و کتابخانه»، مسعود بهره‌بر، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۴۵-۵۰.

۷۲. «بهمن‌بیگی یادش بخیر»، ابراهیم موسوی، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۹۵-۱۹۸.

۷۳. «بهمن‌بیگی، مادران و دختران ایل»، مرادحاصل نادری دره‌شوری، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۱۰.

۷۴. «بهمن‌بیگی، هم مقبولیت داشت هم محبوبیت»، گفتگو با عسکر فرهادپور، مصطفی عبدلی، رشد مدرسه فردا، پیاپی ۱۰۵، شماره ۳، آذر ۱۳۹۶، ص ۱۰-۱۱.

۷۵. «بهمن‌بیگی؛ گوهری که ناشناخته ماند»، بهاره آزادی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۵۰.

۷۶. «بهمن بیگی»، فرهاد گرگین‌پور، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۸۷-۱۹۰.
۷۷. «بوی جوی مولیان»، نامه مربی، شماره ۴۳، سال ۱۳۸۶، ص ۳-۱۲.
۷۸. «بی تو بهار هم رنگ دیگر دارد»، محسن رجایی‌پناه، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۶۵-۶۸.
۷۹. «پسر کوچک (کومجه اقل)»، محمدعلی اکبری، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۲۳-۲۶.
۸۰. «تا هستی و به یاد می‌آوری، محمد هست (گفتگو با ابراهیم گلستان نویسنده و فیلمساز برجسته ایرانی)»، فرشاد تاجبخش، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶-۹.
۸۱. «تابلویی از ورود آموزگار عشایری به آبادی کوچ‌نشینان»، عطا طاهری بویراحمادی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۳۶-۳۷.
۸۲. «تاثیر بهمن بیگی بر بهبود فرهنگی و اجتماعی جامعه عشایری ایران»، علی اکبری، انشا و نویسندگی، سال سوم، شماره ۲۰، خرداد ۹۱، ص ۸-۱۳.
۸۳. «تبیین عرفانی فرهنگ و ادبیات «ایل قشقایی»»، فضل‌الله علی‌نژاد بولوردی، خلیل بهرامی قصرچی، مطالعات ادبیات، عرفان و فلسفه، دوره ۲، شماره ۱-۲، تابستان ۱۳۹۵، ص ۳۲۹-۳۶۶.
۸۴. «تخته سیاه تفنگم! گچ سفید فشنگم!...»، حسین عبداللهی پبدنی، دوهفته‌نامه شفقی آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۳۴-۳۵.
۸۵. «تخته سیاه تفنگم، گچ سفید فشنگم»، نشریه پژواک زردکوه، شماره ۴، خرداد و تیر ۱۳۹۴، ص ۶.
۸۶. «تخته سیاه تفنگمه، گچ سفید فشنگمه»، منصوره شجاعی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۵۱-۵۴.
۸۷. «تخته‌سیاه تفنگم، گچ سفید فشنگم»، اندیشه شمسی، روزنامه دنیای اقتصاد، چهارشنبه ۱۰ آبان ۱۳۹۱، ص ۲۸.

۸۸. «تشویق‌ها و تنبیه‌های محمد بهمن‌بیگی»، مصطفی عبدلی، رشد مدرسه فردا، شماره ۳، پیاپی ۱۰۵، آذر ۱۳۹۶، ص ۱۷-۱۶.
۸۹. «تو چهره ماندگار عشایر ایرانی»، برباس سلیمی کوچی، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۷۸-۷۷.
۹۰. «تو چهره ماندگار عشایر ایرانی»، برباس سلیمی کوچی، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۳۳۳-۳۳۵.
۹۱. «تو چو من یابی بسیار و نیابم چو تو من»، علی‌اکبر خسروی‌نژاد، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۴۷.
۹۲. «تولد جاودانگی»، حامد اکبری، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۱۳-۱۱۴.
۹۳. «تولد من»، محمد مصدق، سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۹۳-۱۹۵.
۹۴. «جامعه‌شناسی تاریخی نظام خانواده در ایل قشقایی»، پژوهش‌نامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، دوره ۴، شماره ۲، پیاپی ۸، پاییز و زمستان ۱۳۹۴، ص ۹۳-۱۱۰.
۹۵. «جان من عزم بخارا می‌کند»، محمود باقرپسند، آموزش زبان و ادب فارسی، شماره ۸۰، زمستان ۱۳۸۵، ص ۴۲-۴۴.
۹۶. «جهانگیر شهبازی ماه آسمان تعلیمات عشایر»، جهانپور شهبازیان، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۵۶-۵۹.
۹۷. چادری به وسعت دانایی و به روشنی آگاهی، «گفتگو با محمد بهمن‌بیگی»، فرمهر منجزی، رضا خاکی نژاد، زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۲۳-۴۰.
۹۸. «چراغ روشن سیاه چادرها»، ابراهیم سلیمی کوچی، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت

۹۹. «چگونه از تو بنویسم»، خسرو گودرزی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۱۱.

۱۰۰. «چگونه افتخار دوستی با بهمن‌بیگی را یافتم»، موسی تقی‌پور، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۴۸.

۱۰۱. «چند سطری در حاشیه کتاب اگر قره‌قاج نبود، نوشته محمد بهمن‌بیگی»، فرشته سیفی (علوی)، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۱۷۹-۱۸۲.

۱۰۲. «چه بخواهت؟»، حسینعلی رضوی، زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۲۴۵-۲۵۰.

۱۰۳. «چه پیری و چه پایان باشکوهی داشتند (گفتگو با جهانگیر شهبازی معاون آموزشی تعلیمات عشایری)»، حمید رضایی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۴-۱۵.

۱۰۴. «چهره‌ای از چند چشم»، عبدالخالق طاهری، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۲۳-۲۶.

۱۰۵. «چهره ماندگار و همیشه جاوید ایل»، منوچهر کیانی، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۳۰-۳۱.

۱۰۶. «چو می‌دانست، پس از اون نیز ایلی هست»، فرامرز رزمجویی، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۶۴.

۱۰۷. «حق‌شناسی از معلم و پژوهشگر»، عباس عبدی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۵۶.

۱۰۸. «خاطرات راهنمای تعلیمات عشایر از بهمن‌بیگی»، بهرام نیک‌نام، دوهفته‌نامه شفق آذربایجان (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۵۱.

۱۰۹. «خاطرات یک دانش‌آموز عشایری»، فتح‌الله گودرزی دره‌شوری، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۳۶۹-۳۷۷.
۱۱۰. «خاطره مسافرت آقای بهمن‌بیگی به مهاباد و جریان گردنه شبلی»، نوذر فریدونی، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۵۳.
۱۱۱. «خاطره»، رحیم پردل نرهای، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۵۲.
۱۱۲. «خاطره»، شهناز حیدری کوچی، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۵۰.
۱۱۳. «خاطره»، گودرز هوشمند، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۵۲.
۱۱۴. «خاموش شد پرده»، کیهان فرهنگی، شماره ۲۳۰، آذر ۱۳۸۴، ص ۴.
۱۱۵. «خاموشی چراغ ایل»، فرهاد منصوریان، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۰۱-۱۰۲.
۱۱۶. «خدمات آموزشی و فرهنگی محمد بهمن‌بیگی و تناسب آن با دین مبین اسلام»، علی شجاعی، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۶-۷.
۱۱۷. «خود سوز دیگر ساز»، مرضیه بهمنی بهمن‌بیگلو، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۷۸-۱۷۷.
۱۱۸. «خورشید بر تارک ایل»، علی مزارعی، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۳۸۵-۳۸۹.
۱۱۹. «خورشید و ماه تعلیمات عشایر (بهمن‌بیگی و شهبازی)»، مرادحاصل نادری دره‌شوری، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات): ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۵۴-۵۵.
۱۲۰. «خوش‌ترین مرگی است مرگ شعله‌ها: پاسداشت قهرمان قیام مقدس

الفبا»، هجیر تشکری، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۰۷-۱۰۵.
 ۱۲۱. «دانشمند شدن دانشگاه می‌خواهد»، سهراب لشکری، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۴۳.

۱۲۲. «در جستجوی آگاهی»، خیام عباسی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۸-۱۹.

۱۲۳. «در حاشیه سخنان مدیر کل آموزش عشایری وزارت آموزش و پرورش دانش‌آموزان کپر‌ها و چادرها»، شیرزاد عبداللهی، روزنامه اعتماد، شماره ۱۶۰۳، ۱۰ بهمن ۱۳۸۶.

۱۲۴. «در خدمت دانش»، ابراهیم حقیقی، زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد محمد بهمن‌بیگی، ویراستار امید قنبری، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴، ص ۱۳۱-۱۳۲.

۱۲۵. «در سوگ پدر...»، محمدکریم چوبینه، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۱۰.

۱۲۶. «در سوگ معلم عشایر»، محمدکریم چوبینه، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۵۱-۵۲.

۱۲۷. «در کشاکش کوچ‌های بی‌پایان (بخارای من ایل من)»، سیروس پرهام، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۶۳-۷۲.

۱۲۸. «درباره کتاب عرف و عادت در عشایر فارس»، کریم کشاورز، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۷۰؛ هم‌چنین: نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۲۸۵-۲۸۷.

۱۲۹. «درباره موفقیت بهمن‌بیگی»، یعقوب غفاری، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۳۵.

۱۳۰. «درخت دانش»، ابراهیم حقیقی، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۳۲۶-۳۲۵.

۱۳۱. «دلتنگ از دست دادن همنشینی‌های اویم (گفتگو با الله‌وردی بهمن‌بیگی پسر مرحوم محمد بهمن‌بیگی)»، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۳.
۱۳۲. «دیدار با بهمن‌بیگی و تجسم خاطره‌ها»، کرامت‌اله عرب‌زاده، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۴۶.
۱۳۳. «دیدار دوباره»، منوچهر حبشی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۴؛ هم‌چنین: نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۳۲۱-۳۲۴.
۱۳۴. «رخش خورشید»، عزیز کیاوند، سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۱۵-۱۱۸.
۱۳۵. «رقابت فرهنگی معلمان عشایری»، کیهان ایمانی، انشا و نویسندگی، سال ۳، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۴۵.
۱۳۶. «رو در رو نه، کنار هم باشیم»، شکوفه راستگو جهرمی، مصاحبه‌کننده نصرالله دادار، رشد معلم، ص ۳-۵.
۱۳۷. «روز مرگ بهمن‌بیگی»، عطا طاهری بویراحمادی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۱۰۰.
۱۳۸. «روستازادگان دانشمند»، محمد عسلی، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۴۵؛ سوگ سیمرغ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۰۵-۱۰۸.
۱۳۹. «روشنفکر ایرانی»، سیاوش شهریور، شرق، ۸ خرداد ۱۳۸۶، ص ۳۰.
۱۴۰. «روشنفکری از عشایر»، یوسف قریب، نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۱۹۷-۲۰۲.
۱۴۱. «زمینه‌ها و نمودهای رمانتیسم در «بخارای من؛ ایل من»، علیرضا شعبانلو، متن پژوهی ادبی، شماره ۵۰، زمستان ۱۳۹۰، ص ۳۷-۵۲.
۱۴۲. «زندگی کوچندگان»، کیهان فرهنگی، شماره ۲۳۰، آذر ۱۳۸۴، ص ۲۲-۲۴.
۱۴۳. «زندگی‌نامه محمد بهمن‌بیگی (تولد ۱۲۹۹- وفات اردیبهشت ۱۳۸۹)»، مسعود بهنام، فراسو، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۳-۵.

۱۴۴. «زوال تدریجی گویش ترکی قشقایی»، سیاوش حسن‌آبادی، *گویش‌شناسی*، شماره ۵، زمستان ۱۳۸۵، ص ۵۳-۶۰.
۱۴۵. «سخن مدیر مسئول»، حسین محمدی حسینی‌نژاد، *انشا و نویسندگی*، سال سوم، شماره ۲۰، خرداد ۱۳۹۱، ص ۶۴.
۱۴۶. «سخن نخست»، علی شجاعی، *دوهفته‌نامه شفق آذربایجان* (فرشته نجات: ویژه‌نامه محمد بهمن‌بیگی)، شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۹۶، ص ۳.
۱۴۷. «سخنی کوتاه دربارهٔ بنیانگذار آموزش عشایری ایران»، سهراب حاقی بهمن‌بیگلو، *نوشته‌هایی درباره محمد بهمن‌بیگی و آثار او*، اسماعیل احمدی، ابوالفتح امیری، کهزاد رنجبر، تهران: ویژه‌نگار، ۱۳۸۴، ص ۳۱۵-۳۱۹.
۱۴۸. «سرمایه انسانی عشایر کشور: نکوداشت معلم بزرگ ایل به مناسبت روز دانش‌آموز»، ادیب عربی، *روزنامه دنیای اقتصاد*، شماره ۲۷۷۵، ۱۰ آبان ۱۳۹۱، ص ۱.
۱۴۹. «سرمایه بزرگی بود که از دنیا رفت»، پرویز خائفی، *سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی*، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۵۶-۵۵.
۱۵۰. «سوسیالیستی سفید در روزهای سیاه»، نورالله جمشیدی، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۴۶.
۱۵۱. «سیاستمدار سیاست‌گریز»، مهران کرمی، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۵۷.
۱۵۲. «سید حسن مدرس و اندیشه تأسیس مدارس عشایری»، جعفر ربانی، *رشد معلم*، شماره ۲۵۲، آذر ۱۳۸۹، ص ۱۲.
۱۵۳. «سیر تحول آموزش و پرورش عشایری در ایران»، مصطفی عبدلی، *رشد مدرسه فردا*، دوره ۱۴، شماره ۳، آذر ۱۳۹۶، ص ۶۴.
۱۵۴. «شاهکارت تحفه نوروزی من به دوستانم بود...»، سیمین دانشور، *فراسو*، سال سوم، شماره ۱۰، تابستان ۱۳۸۹، ص ۶۹.
۱۵۵. «شب چراغ ایل»، الله‌بخش حسینی‌موردراز، *سوگ سیمرخ: یادنامه محمد بهمن‌بیگی*، به اهتمام کرامت برفروشان ... [و دیگران]، شیراز: همارا، ۱۳۹۱، ص ۱۷۹-۱۸۰.